

dingkar op til adskillige Tønder. De kunne faa Lister, som have fra enkelte Øre op til 50 eller 100 Kr. for en enkelt Mand. For det første have de derved et stort Regnskab, og saa skulle de bruge et Par Dage eller 3 til at modtage Tienden og have da store Udgifter for at faa Tienden indkasseret, idet der skal ofres en Del Kager og Vin og Kaffe og Chokolade til dem, der betale Tienden, saa at mængden Tiendeyder rejser derfra med et Udbytte, der er større end Værdien af det, han har erlagt til Præsten. Desuden er der mange smaa Tiendeydere, som Præsten aldrig faar Tiende af. Af dem, de skulle have Kvægtiende af, kan der være mange, som skulle betale 1 Øre eller 10 eller 50 Øre. Der bliver mange smaa — og for Resten ogsaa større — Beløb, som Præsten ikke faar ind, og som han ikke vil udpante for. Jeg har hørt adskillige Præster sige: Vi ere vel tjente med at faa vor Løn to Gange om Aaret sendt fra Stiftsøvrigheden i Stedet for at skulle have Ulempe med først at udregne og saa modtage de forskellige Beløb, hvormed der er forbundet Bekostning, og hvorved der bliver adskillige Beløb, som vi slet ikke faa ind. Jeg tror sikkert, at de allerfleste Præster ere godt tjente og tilfredse med at faa deres Løn paa den nævnte Maade fra Stiftsøvrigheden. Men naturligvis vil der altid være Embedsmænd, som ville sige: Vi maa have Erstatning, her tabe vi noget, og som ikke nævne, at der er adskillige Beløb, som de slet ikke vilde have faaet ind.

Jeg vil anbefale at stemme imod denne Henvisning og være med til at anmode Ministeren om at vise Velvillie overfor de mindre Embeder, saa at de gennem Stiftsøvrigheden eller paa anden Maade kunne faa deres Løn forbedret. Jeg vilde i alt Fald betragte det som meget uheldigt, om man vedtog denne Henvisning. Jeg tror, at Konsekvenserne kunne blive farlige.

Til de andre ærede Medlemmer, der have afgivet særlige Indstillinger, skal jeg ikke udtale mig, førend vi have hørt den højtærede Minister. Det ærede Medlem fra Aarhus (Sabroe) har anbefalet Bevilgingen til Aarhus Teater. Det er en gammel Bekendt. Jeg vil haabe, at Tinget staar fast paa i Aar at nægte denne Henvisning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Af Andragendernes første Afdeling henviser det ærede Finansudvalg til min Undersøgelse

og Overvejelse Andragendet fra Vejen Kunstforening om Tilskud til et Museum. I Fjor udtalte Finansudvalget, at denne Sag ikke endnu var tilstrækkelig forberedt, og Sagen staar neppe anderledes i Aar. I Mellemtiden synes der kun at være passeret det ene, at medens Andragerne i Fjor opgav, at Bygningen vilde koste 60,000 Kr., hvoraf Halvdelen ønskedes af Staten, har Foreningen i Aar indsendt et nyt Overslag, hvorefter samme Bygning vil koste 70,000 Kr., saa at man nu ønsker, at Staten skal tilskyde 35,000 Kr. Men hvad i øvrigt Bygningen angaar, kender Ministeriet kun en lille Skitse paa et Par Tommer. Ministeriet staar altsaa endnu ganske uden Adgang til at danne sig en begrundet Mening om den hele Bygningsplan, endsige til at kunne approbere den. Kun i al Almindelighed kan det siges, at naar henses til den Museumsbygning, der forrige Aar bevilgedes til Herning, som efter Overslaget skal koste 31,500 Kr., og som er en rummelig Bygning med Kælder og to Etager, synes den her projekterede Bygning til 70,000 Kr., der altsaa er mere end dobbelt saa dyr, at være stor og kostbar og vistnok noget større, end der er Behov for.

Gaar Staten ind paa at bidrage med Halvdelen af Summen til denne Bygning, vil selvfølgelig, saadan som det sker i alle lignende Forhold, hele Bygningsplanen blive gjort til Genstand for sagkyndig Bedømmelse saavel af Statens museumskyndige som af dens bygningskyndige Tillidsmænd, den vil altsaa komme til Undersøgelse hos Museumsbestyrelsen og hos Bygningsinspektøren. Mange ærede Medlemmer kende jo, hvor nøje Planer og Tegninger blive gennemgaaede i Ministeriet, før Staten giver sin endelige Approbation, f. Eks. til de smaa Kirker, hvortil vi bevilge 18,500 Kr. Det samme vil selvfølgelig ske her, og først da kan man dømme om, hvad en Museumsbygning som den her omtalte bør koste.

Først maa det imidlertid erindres, at der her er Tale om noget ganske nyt med Hensyn til Statens Part i Opførelsen af Museumsbygninger. Naar saadanne Forslag hidtil have foreligget, har der været Tale om at tilvejebringe Bygninger til alt bestaaende Museer og Samlinger, som efterhaanden ere blevne saa store og omfattende, saa at der ikke var Plads til dem, hvor de hidtil havde været anbragte. Der har altsaa været Tale om ved Tilskud til en Bygning at støtte Arbejdet paa af en alt tilvejebragt historisk eller